

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1649

Cap. 6. De Infinitate Meritorum Christi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39069

si ad satisfaciendum pro peccato requireretur tantus excessus dignitatis in merēte, quoad entitatem, quanta est vilitas offendentis, ne ipsum quidem Verbū in hoc sensu esset adeo aestimabile sicut homo est contemptibilis. Verbum si quidem non excedit dignitatem Dei, ac propterea non tantum superat Deum dignitate, quātam inferior Deo est peccator.

C A P V T VI.

De Infinitate Meritorum Christi.

IOI **A** Ffirmamus cum communi sententia merita Christi habere in-

R 3 fini

finitatem in hoc sensu, ut
mereatur de condigno quod-
cunque præmium possibile.
Omissis varijs rationibus mi-
nus efficacibus, probatur ex
fundamento nuper iacto:
nam unio hypostatica est
perfectissima cōmunicatio ad
extra quam Deus possit face-
re; & ideo ait Apostolus *dedit*
illi nomen, quod est super omne no-
men, ut in nomine IESV omne
genus flectatur, &c. Si enim esset
possibilis aliqua communica-
tio maior, & perfectior, utiq;
esset possibile aliquod nomen,
quod esset supra hoc datum
Christo, & Christus deberet
flectere genu in nomine alte-
rius, si ille existeret. Neq; di-
cas, ea verba intelligi tantum
secundum id quod est de facto:
nam.

nam contra est, quia si hoc esset, æquè potuissent pronunciarī in creatione mundi de supremo Angelo; & ex vi illorum verborum præcisè non colligeretur Christum non esse creaturam sed verum Deum. Hinc sequitur, naturam humanam Christi habere summam perfectionem substantialem, & in actu primo quæ possit communicari vlli creaturæ. Maior enim, vel minor perfectio desumitur à maiori, vel minori cōmunicatione diuinitatis. Diximus *in actu primo*, nam perfectio in actu secundo est ipsa, fælicitas formalis, ad eòquè, creata quæ non potest à Deo tanta communicari quin in thesauris suæ potentia habeat semper diuitias inexhaustas.

R. 4. maio.

maiores : quocirca in hoc genere communicationis non datur maximum possibile.

102 Est ergo quidem Christus perfectior formaliter cum suis accidentibus, quam sine illis, & cum gloria corporis, quam in cruce. alioquin nil boni meruisset, dum illa meruit. Et posset de potentia absoluta reddi beatior per maiorem visionem Dei; non tamen posset habere principium perfectius substantiale omnium bonorum possibilium suæ naturæ. Sicut enim spectat ad infinitatem Dei esse id quo nil melius ex cogitari potest, ita spectat ad eandem ut eius summa communicatio tribuat omnem perfectionem quam tribui non implicat. Cum ergo non sit

su-

supra cōceptum creaturæ ha-
bere ex favore Dei ius, & di-
gnitatem ab obtinendum,
quodlibet bonum sibi pos-
sibile, vtique hoc ius, &
hæc dignitas debuerunt con-
sequi ad communicationem
subsistentiæ diuinæ. Cū autem
duobus modis alicui possint
tribui bona, primò tanquam
illi debita physicè, & indepen-
denter à merito, sicuti nobis
tribuuntur nostræ potentiæ na-
turales, secundò tanquam re-
compensatio operis laudabilis
sicuti præmia dantur benè me-
rentibus; & cum hic secundus
modus addat perfectionem
primo quia facit vt bonum sit
imputabile ipsi operanti, quo-
modo non est imputabile bo-
num physicè debitum; ideò

R s de-

debut natura assumpta habere vtrumque ius ad omnia bona sibi possibilia : Non autem haberet hoc secundum ius perfectè si alicui merito ipsius nõ deberetur tanquam digna compensatio quidquid eius voluntas desideraret .

103 Non ergo merita Christi sunt infinita secundum se, & ratione bonitatis propriæ. Vnus enim actus Christi potuit esse melior, quam alius, & collectio plurium actuum melior quam vnicus actus. Alioquin non magis Christus placuisset Deo per obedientiam vsque ad mortem, quam si tenuissimum actum supernaturalem elicuisset. Et ideo disparem etiam habuerunt vim ad mouendum Deum in actu secundo.

cundo, vt patuit ex eo quod
Deus voluit re ipsa totam il-
lam collectionem meritorum,
& nō fuit cōtentus vnico actu
ad redemptionem humani ge-
neris. Et hoc prouenit ex fini-
tate entis creati, quod nun-
quam potest ad eum crescere in
vllō genere, vt per additamen-
tum non fiat maius, sicut alibi
demonstrauimus.

104. Hoc tamen nō obstan-
te, habent merita Christi quā-
dam infinitatem, quatenus
nullum est præmium quod si
eis rependatur possit dici supe-
rans dignitatem eorum. Ex-
plicari potest doctrina prædi-
cta hoc exemplo: si Deus pro-
misisset vnicum gradum visio-
nis beatificæ omnibus labori-
bus à nobis perferendis in tota

R 6 vita.

vita, utique illud obiectum esset dignum pro quo labores omnes perferremus, & tamen maiores vires in actu secundo ad nos mouendos habuit illa amplitudo beatitudinis quam Deus obtulit obseruantibus legem suam.

105 Hinc est, ne vnionem quidem hypostaticam alteri impetratam posse exhaurire valorem meritorum Christi: nam vt diximus sola vnio hypostatica nō est id maximum, quod Deus potest elargiri in ratione boni formalis, ac proinde non est quid infinitum simpliciter in ratione boni creati. Nec potest correspondere illi merito, cui debeatur omne bonum creatum excogitabile. Ex alia parte illa est quid summum,

num, & infinitū radicaliter & ut quo: nam per illam habetur substantia diuina, quæ est perfectio substantialis infinita, & tribuit ius ad bona creata, maiora, & maiora in infinitū, ergo ius illud, quod tribuit vna vnio hypostatica in ratione radicis, ut potè infinitum, non expletur per impetrationem alterius vnionis hypostaticæ, quæ in ratione præmij, hoc est boni formalis, est quid finitum.

106 Neq; dicas: Sicut non spectat ad infinitā dignitatem Dei ut quicumque grauis cōtēptus illius mereatur pœnam quamlibet finitè in infinitum ita non spectat ad dignitatem Dei, ut meritū illius Naturæ cui Deus contingenter communi-
catur.

catur mereatur quodlibet præ-
mium finitè in infinitū. Nam
respondetur, disparitatem esse,
quoniam dignitas Dei non
tribuit homini peccatori ma-
litiā infinitam ad cuius ma-
litiæ mensuram sequitur puni-
bilitas. Potest enim dari maior,
vel minor oppositio cum infi-
nita dignitate Dei, atque adeo
maior, vel minor malitia in
peccato. Et hoc ipsum perti-
net ad dignitatem Dei ut qui
gravius illi opponitur, sit gra-
uius punibilis, utque nemo sit
infinite punibilis: esset enim
infinite malus, ac proinde in-
finite prudenter odibilis; atque
adeo etiam nullo modo pru-
denter conseruabilis à Deo, qui
debet aliquomodo diligere
omnia ea quæ sunt, & sine
cuius

cuius aliqua dilectione nihil
conseruaretur. At substan-
tia diuina substantialiter com-
municata dat infinitam boni-
tatem in genere bonitatis crea-
tæ. Sicut enim non potest
magis communicari, ita non
potest magis perficere. Ille
autem, qui est infinitè bonus
in aliquo genere, habet ius
physicum ad omnes perfe-
ctiones in actu secundo illius
generis, & si operetur mora-
liter tanquã talis, habet etiam
ius morale ad easdem, quod
ius non repugnat limitationi
creatæ, imò illam includit
nam creaturæ, & subditi est
habere ius ad præmium.

107 Quod si fingas dup-
plicem esse naturam hyposta-
ticè vnitã Deo, quarũ altera
petat.

petat oppositum, ac altera, ex quo videtur sequi merita utriusque non esse infinita, quandoquidem non valent ad obtinendum in omni casu possibili: Respondeo casum implicare, nisi Deus antea derogaverit iuri & meritis naturæ assumptæ, sub qua hypotesi non est contra infinitatem huiusmodi meritorum, ut nequeant aliquod bonum obtinere. Hæc verò implicancia, primo probatur in sententia identificante adæquatè diuina decreta cum Deo: cum enim utriusque naturæ assumptæ esset debita visio omnium diuinorum decretorum circa res ad se pertinentes, in quolibet instanti, non possent pro priori signo desiderare aliquid, quòd pro signo

po

posteriori viderent Deo non placere. Alioquin pro eodem instanti haberent complacenciam de obiectis oppositis: non possent enim non conformari quoad rem volitam cum voluntate diuina clarè visa; si quidem illa voluntas videtur ab ipsis vt iam identificata cum Deo; quocirca non possunt illam clarè visam non summè amare, imo potius desiderare vt non identificetur cum Deo. Hinc est, implicare in illis duo desideria opposita, sed pertinere ad Deum non permittere vnum ex ijs desiderijs in vna natura assumpta ex suppositione quod velit permittere oppositū desiderium in altera.

108 Secundo probatur eadem

dem

dem repugnantia præscinden-
do à quacumque suppositione,
& conditione, cum enim que-
libet natura assumpta nō pos-
sit operari nisi ex perfectissima
charitate, vtique non posset
aliquid desiderare nisi sub hac
conditione explicita, vel im-
plicita: *nisi alia natura assumpta
oppositum velit*. Quod si amba
nature assumptæ facerent eius-
modi actum circa obiecta op-
posita, neutrius voluntas cen-
seretur affectiuè efficax. Ne-
què obstat sophisma quod po-
test fieri: *neutra esset efficax: ergo
vtraq; esset efficax, nã vtriusq;
efficacia pendet solum à negatio-
ne efficaciae in altera*. Non in-
quam id valet; sed argumen-
tū est eiusdē fallaciæ, ac cele-
bre illud sophisma de duobus
tacitè

tacitè affirmantibus, *tu nunc
putas verum, tu nunc putas fal-
sum*; vbi videtur non posse af-
signari altera exijs propositio-
nibus tanquam vera, quin hoc
ipso probetur eam esse falsam,
& è contrario.

109. Id tamen est ita soluē-
dū: Si vtraq; affirmatio sit om-
ninò absoluta à qualibet alià
conditione (in quo tantū casu
versatur difficultas) vtrāq; esse
falsam. Illa enim quæ dicit: *tu
putas verum*: est falsa, hoc ipso
quod ille alter non putat ve-
rum: At illa altera quæ dicit,
tu putas falsum, non per hoc
ipsum quod altera est falsa, est
vera, vt contendit argumen-
tum, sed falsa; quod licèt primo
aspectu videatur negandum,
tamen probatur: quoniam de
es-

essentia omnis affirmationis est affirmare aliquod obiectum à sui veritate distinctum vel realiter, vel formaliter, cui obiecto si affirmatio conformetur, est vera, si difformetur, est falsa. Quo circà omnis affirmatio affirmat aliquid aliud quàm veritatem vel falsitatem sui: *veritas* enim, & *falsitas* sunt predicata secunda, sicut qualibet relatio similitudinis, dissimilitudinis &c. quæ non possunt affirmari, nisi saltem confuse affirmetur aliquod predicatum fundamentale primum, ex quo confurgunt. Sic ergò omnis affirmatio affirmat aliquod obiectum fundamentale primum, ex quo desumatur eius veritas, vel falsitas.

¶ 110 Ergò illa propositio, quæ

quæ dicit: *tu putas falsum*, intelligit hoc de aliqua falsitate, quæ sit difformitas alicui obiecto adæquato fundamentali contradistincto à veritate, vel falsitate ipsius propositionis id affirmantis. Sed tu nūc re ipsa non putas falsum in hoc sensu; nam obiectū à te affirmatum est quòd hæc mea affirmatio habeat aliquod obiectum fundamentale cui conformetur, & quod per hoc sit vera. Ergò illa propositio mea affirmat esse in te talem falsitatem, quam verè tu non habes, atquè adeò est falsa.

III Neque obstat, propositionem, quæ affirmat e. g. *Omnis cognitio est imago obiecti verificari etiam per se ipsam*, cò, quòd ad veritatem propositionis

tio-

tionis ly *omnis* applicatum
alicui subiecto requirat, vt
quelibet singularia habeant
illud prædicatum, quod de
tali subiecto affirmatur. Res-
pondetur enim, eiusmodi pro-
positiones vniuersales necessa-
rias verificari per existentiam
illius necessitatis quam habet
causa prima non producendi
aliquid cui conueniat ille
gradus vniuersalis, sine tali
prædicato; & ideo dicuntur ef-
se veræ semper, & vbique, fa-
ciunt enim sensum non actua-
lis existentiae, quæ est aliquid
temporaneum, sed necessita-
tis, quæ est æterna; vel certè
eiusmodi propositiones satis
verificantur per conformita-
tem cum vno singulari; idem
quippe est in ipsis conformari
cum

cum vno, & cum omnibus participantibus eundem gradum essentialem.

112 Coeterum si aliqua cognitio affirmaret de omnibus cognitionibus prædicatum aliquod accidentale, quod conueniret alijs præter ipsam, vt e.g. *Nunc omnis cognitio distat ab hoc loco*, tunc quidem si tale prædicatum affirmaretur vt essentialiter, cognitio esset falsa, quia id non conuenit essentialiter illi gradui, sin autem affirmaretur vt cōtingens, esset vera, quia omnis ex ijs cognitionibus, quarū hęc est imago (nō est enim imago sui ipsius) habet hic, & nunc tale prædicatum.

113 His præmissis de veritate cognitionis, eodem modo

phi.

philosophandum est de efficacia volitionis, nulla enim volitio potest aut immediatè, aut mediatè pendere in sui efficacia à sua efficacia; sed debet velle obiectum à se contradistinctum, & sub conditionibus a se contradistinctis. Alioquin esset nugatoria, & inexplicabilis; ergo si quis dicit: *volo hoc nisi Paulus efficaciter velit oppositum*, intelligit de tota illa efficacia volitionis Pauli, quæ non includat efficaciam huius ipsius volitionis conditionatæ, Hoc supposito iam in casu questionis nostræ utraq; ex illis volitionibus haberet totam illam efficaciam, quæ non includeret efficaciam alterius; ergo utraq; esset efficax in eo sensu, in quo ipsa constitueretur ab al-

tera

tera tanquam conditio exclu-
sua efficacie in illa, Ex dictis
tamen videtur probabile vnā-
quamq; naturam assumptam
habere exigentiam physicam,
vt nulla alia sit assumpta.
Habet enim exigentiam phy-
sicam vt in nomine eius omne
genus flectatur vtque omnes
creaturæ sint illi subditæ, & ipsa
sit summa. De ratione autem
summi est esse vnicum.

CAPVT VII.

*Quæ nam obiecta Christus me-
ruerit. Vbi præsertim quæri-
tur de obiectis tempore, vel
natura præcedentibus Incar-
nationem.*

114

Certum est Christū
meruisse omnia
bona conducentia ad salutem

S

col-